

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ 92/50/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Ιουνίου 1992

για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 και το άρθρο 66,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε στο ότι πρέπει να ολοκληρωθεί η εσωτερική αγορά·

ότι πρέπει να θεσπισθούν μέτρα για τη σταδιακή εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992· ότι η εσωτερική αγορά είναι ένας χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο είναι εξασφαλισμένη η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων·

ότι οι στόχοι απαιτούν τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης των δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών·

ότι η Λευκή Βίβλος για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα δράσης και ένα χρονοδιάγραμμα για την ελευθέρωση του τομέα των δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, ενόσω αυτές δεν καλύπτονται ήδη από την οδηγία 71/305/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1971 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων

δημοσίων έργων (4), ούτε από την οδηγία 77/62/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1976 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων κρατικών προμηθειών (5)·

ότι η παρούσα οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται από όλες τις αναθέτουσες αρχές, κατά την έννοια της προαναφερομένης οδηγίας 71/305/ΕΟΚ·

ότι πρέπει να αποφεύγονται τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών· ότι συνεπώς οι παρέχοντες υπηρεσίες δύνανται να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα· ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των κανόνων για τις συνθήκες άσκησης ενός επαγγέλματος, υπό τον όρο ότι συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο·

ότι, για την εφαρμογή των κανόνων διαδικασίας καθώς και για λόγους ελέγχου, ο τομέας των υπηρεσιών προσδιορίζεται καλύτερα αν υποδιακριθεί σε κατηγορίες που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες θέσεις μιας κοινής ονοματολογίας· ότι τα παραρτήματα I A και I B της παρούσας οδηγίας αναφέρονται στην ονοματολογία CPC (κοινή ταξινόμηση προϊόντων) των Ηνωμένων Εθνών· ότι η ονοματολογία αυτή ενδέχεται να αντικατασταθεί στο μέλλον από μία κοινοτική ονοματολογία· ότι είναι συνεπώς αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα ανάλογης αναπροσαρμογής της ονοματολογίας CPC στα παραρτήματα I A και I B·

ότι η παροχή υπηρεσιών καλύπτεται από την παρούσα οδηγία· ότι η παροχή υπηρεσιών επί άλλων βάσεων, όπως νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, ή συμβάσεις εργασίας, δεν καλύπτεται·

(1) ΕΕ αριθ. C 23 της 31. 1. 1991, σ. 1 και ΕΕ αριθ. C 250 της 25. 9. 1991, σ. 4.

(2) ΕΕ αριθ. C 158 της 17. 6. 1991, σ. 90 και ΕΕ αριθ. C 150 της 15. 6. 1992.

(3) ΕΕ αριθ. C 191 της 22. 7. 1991, σ. 41.

(4) ΕΕ αριθ. L 185 της 16. 8. 1971, σ. 5. Οδηγία που τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 90/531/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 297 της 29. 10. 1990, σ. 1).

(5) ΕΕ αριθ. L 13 της 15. 1. 1977, σ. 1. Οδηγία που τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 90/531/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 297 της 29. 10. 1990, σ. 1).

ότι δυνάμει του άρθρου 130 ΣΤ της συνθήκης η ενθάρρυνση της έρευνας και της ανάπτυξης αποτελεί μέσα για ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και ότι το άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων θα βοηθήσει την επίτευξη του στόχου αυτού' ότι η συγχρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων δεν πρέπει να καλύπτεται από την παρούσα οδηγία' ότι δεν καλύπτονται συνεπώς από την παρούσα οδηγία οι συμβάσεις υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης, εκτός από εκείνες των οποίων οι καρποί ανήκουν αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή για ίδια χρήση κατά την άσκηση της ίδιας δραστηριότητάς της με την προϋπόθεση ότι η παροχή υπηρεσιών αμείβεται εξ ολοκλήρου από την αναθέτουσα αρχή'

ότι οι συμβάσεις που αφορούν κτήση κυριότητας ή μίσθωση ακινήτων ή δικαιώματα επί ακινήτων παρουσιάζουν ιδιάζοντα χαρακτηριστικά, τα οποία καθιστούν ακατάλληλη την εφαρμογή κανόνων σύναψης συμβάσεων'

ότι η σύναψη συμβάσεων για ορισμένες οπτικοακουστικές υπηρεσίες στον τομέα των ραδιοηλεκτρικών μεταδόσεων διέπεται από παραμέτρους που καθιστούν την εφαρμογή των διαδικαστικών κανόνων της παρούσας οδηγίας μη ενδεδειγμένη'

ότι οι υπηρεσίες διαιτησίας και συμβιβασμού συνήθως παρέχονται από φορείς ή πρόσωπα, τα οποία ορίζονται ή επιλέγονται κατά τρόπο που δεν μπορεί να διέπεται από κανόνες σύναψης δημοσίων συμβάσεων'

ότι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που καλύπτει η παρούσα οδηγία δεν περιλαμβάνουν τα μέσα της νομισματικής πολιτικής, της πολιτικής των συναλλαγματικών ισοτιμιών, του δημόσιου χρέους, της διαχείρισης των αποθεματικών και άλλες πολιτικές που συμπεριλαμβάνουν πράξεις επί τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων' ότι, συνεπώς, οι συμβάσεις που αφορούν την έκδοση, αγορά, πώληση ή μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία' ότι οι υπηρεσίες που παρέχουν οι κεντρικές τράπεζες εξαιρούνται και αυτές από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας'

ότι στον τομέα των υπηρεσιών πρέπει να ισχύουν οι ίδιες παρεκκλίσεις που προβλέπονται και στις οδηγίες 71/305/ΕΟΚ και 77/62/ΕΟΚ, όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια και το κρατικό απόρρητο καθώς και την προτεραιότητα άλλων κανόνων σχετικών με τη σύναψη συμβάσεων όπως οι κανόνες που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, και οι κανόνες που αφορούν τη στάθμευση στρατευμάτων και τους διεθνείς οργανισμούς'

ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή ιδίως των άρθρων 55, 56 και 66 της συνθήκης'

ότι οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών διαχείρισης ιδιοκτησιών, μπορούν σε ορισμένες περιπτώσεις να περιλαμβάνουν έργα'

ότι, όπως προκύπτει από την οδηγία 71/305/ΕΟΚ, μια σύμβαση θεωρείται ως σύμβαση δημοσίων έργων μόνον εφόσον ο σκοπός της συνίσταται στην εκτέλεση ενός έργου'

ότι, ωστόσο, εφόσον τα έργα αυτά γίνονται επικουρικά και δεν αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης, δεν μπορούν να

δικαιολογήσουν το χαρακτηρισμό της σύμβασης ως σύμβασης δημοσίων έργων'

ότι οι κανόνες που αφορούν τις συμβάσεις υπηρεσιών και περιλαμβάνονται στην οδηγία 90/531/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1990 σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στους τομείς των υδάτων, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (1), δεν πρέπει να επηρεασθούν από την παρούσα οδηγία'

ότι οι συμβάσεις οι οποίες μπορούν να παρασχεθούν από ένα και μοναδικό καθορισμένο φορέα είναι δυνατών υπό ορισμένους όρους να εξαιρούνται, εν όλω ή εν μέρει, από την παρούσα οδηγία'

ότι η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να εφαρμόζεται για συμβάσεις η αξία των οποίων είναι μικρότερη από ένα συγκεκριμένο κατώτατο όριο, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι περιττές διατυπώσεις' ότι το όριο αυτό μπορεί κατ' αρχήν να είναι το ίδιο με το όριο που ισχύει για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών' ότι ο υπολογισμός της αξίας της σύμβασης, η δημοσιότητα και η μέθοδος αναπροσαρμογής των κατώτατων ορίων πρέπει να συμπίπτουν με τα καθοριζόμενα στις άλλες κοινοτικές οδηγίες περί συνάψεως δημοσίων συμβάσεων,

ότι, για την εξάλειψη των πρακτικών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, γενικότερα, και τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς εκ μέρους υπηκόων άλλων κρατών μελών, ειδικότερα, είναι αναγκαία η βελτίωση της πρόσβασης των παρεχόντων υπηρεσίες στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων'

ότι η πλήρης εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να περιορισθεί, για μια μεταβατική περίοδο, στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών όπου οι διατάξεις της οδηγίας θα επιτρέψουν την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων αύξησης των διασυνοριακών συναλλαγών' ότι οι συμβάσεις για τις άλλες υπηρεσίες πρέπει να παρακολουθούνται επί ένα ορισμένο διάστημα, πριν αποφασισθεί η πλήρης εφαρμογή της παρούσας οδηγίας' ότι πρέπει να οριστεί ο μηχανισμός μιας τέτοιας παρακολούθησης' ότι ο μηχανισμός αυτός πρέπει, παράλληλα, να επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους να λαμβάνουν γνώμη των συγκεντρωμένων στοιχείων'

ότι οι κανόνες σύναψης των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πλησιέστεροι προς τους κανόνες τους σχετικούς με τη σύναψη των συμβάσεων κρατικών προμηθειών και των συμβάσεων δημοσίων έργων'

ότι οι κανόνες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων που περιέχονται στις οδηγίες 71/305/ΕΟΚ και 77/62/ΕΟΚ μπορούν να εφαρμόζονται με τις αναγκαίες αναπροσαρμογές ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά των συμβάσεων υπηρεσιών, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την επιλογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση, τους διαγωνισμούς μελετών, τις εναλλακτικές προσφορές, τη νομική μορφή με την οποία ασκούν δραστηριότητες οι παρέχοντες υπηρεσίες, την επιφύλαξη της σύναψης ορισμένων δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένους επαγγελματικούς κλάδους, την εγγραφή σε μητρώα, την εξασφάλιση της ποιότητας κ.λπ.'

(1) ΕΕ αριθ. C 297 της 29. 10. 1990, σ. 1.

ότι μπορεί να γίνεται χρήση της διαδικασίας διαπραγματεύσεων αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης στην περίπτωση που η προς παροχή υπηρεσία δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί με επαρκή σαφήνεια, ιδίως στον τομέα των διανοητικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η σύμβαση να μην μπορεί να ανατεθεί κατόπιν επιλογής της καλύτερης προσφοράς σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις ανοιχτές και τις κλειστές διαδικασίες·

ότι οι κοινοτικοί κανόνες που αφορούν την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων, των πτυχίων και των άλλων αποδεικτικών τυπικών προσόντων εφαρμόζονται όταν πρέπει να αποδειχθεί η κατοχή συγκεκριμένων προσόντων, για να επιτραπεί η συμμετοχή σε μια διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σ' ένα διαγωνισμό μελετών·

ότι η επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας δεν απαιτεί αλλαγές στην επικρατούσα σε εθνικό επίπεδο κατάσταση, όσον αφορά τον ανταγωνισμό ως προς τις τιμές μεταξύ των προσώπων που παρέχουν ορισμένες υπηρεσίες·

ότι η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να επανεξετασθεί το αργότερο τρία έτη μετά την ημερομηνία που καθορίζεται για την ενσωμάτωση των κανόνων σύναψης των συμβάσεων στο εθνικό δίκαιο· ότι στην επανεξέταση πρέπει να συμπεριληφθεί και η δυνατότητα πλήρους εφαρμογής της οδηγίας σε ευρύτερο φάσμα συμβάσεων υπηρεσιών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας:

- α) οι *δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών*: είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας συναπτόμενες εγγράφως μεταξύ ενός παρέχοντος υπηρεσίες και μιας αναθέτουσας αρχής, με εξαίρεση:
- i) τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α) της οδηγίας 77/62/ΕΟΚ και τις συμβάσεις δημοσίων έργων, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α) της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ,
 - ii) τις συμβάσεις που συνάπτονται στους τομείς που αναφέρονται στα άρθρα 2, 7, 8 και 9 της οδηγίας 90/531/ΕΟΚ και τις συμβάσεις που πληρούν τους όρους του άρθρου 6 παράγραφος 2 της ίδιας οδηγίας,
 - iii) τις συμβάσεις που έχουν αντικείμενο την κτήση ή τη μίσθωση, με οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα γης, υφισταμένων κτισμάτων ή άλλης ακίνητης περιουσίας ή σχετικά με άλλα δικαιώματα επί αυτών· ωστόσο, οι συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται συγχρόνως πριν ή μετά από τη σύμβαση αγοράς ή μισθώσεως, υπό οποιαδήποτε μορφή, εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία,

- iv) τις συμβάσεις αγοράς, ανάπτυξης, παραγωγής ή συμπαραγωγής προγραμμάτων από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς καθώς και τις συμβάσεις για το χρόνο μετάδοσης εκπομπών,
- v) τις συμβάσεις υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας, τηλετυπίας, κινητής ραδιοτηλεφωνίας, τηλεϊδιοποίησης και μεταδόσεων μέσω δορυφόρου,
- vi) τις συμβάσεις υπηρεσιών διαιτησίας και συμβιβασμού,
- vii) τις συμβάσεις χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που αφορούν την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων καθώς και τις υπηρεσίες που παρέχουν οι κεντρικές τράπεζες,
- viii) τις συμβάσεις απασχόλησης,
- ix) τις συμβάσεις υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης, εκτός από αυτές τα αποτελέσματα των οποίων ανήκουν αποκλειστικά στην αναθέτουσα αρχή προκειμένου να τις χρησιμοποιεί κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της, εφόσον η παροχή της υπηρεσίας ανταμείβεται πλήρως από την αναθέτουσα αρχή·

- β) ως *αναθέτουσες αρχές*: θεωρούνται το κράτος, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις που αποτελούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή δημοσίου δικαίου.

Ως *οργανισμός δημοσίου δικαίου* νοείται κάθε οργανισμός:

- που δημιουργείται για την ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα και
- έχει νομική προσωπικότητα και
- χρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος ή από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή η διαχείρισή τους υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς, ή όταν περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού συμβουλίου τους διορίζεται από το κράτος, τις περιφερειακές ή τις τοπικές αρχές ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Οι πίνακες των οργανισμών και κατηγοριών τέτοιων οργανισμών δημοσίου δικαίου που ανταποκρίνονται στα κριτήρια που αναφέρονται στη δεύτερη περίπτωση του παρόντος σημείου παρατίθενται στο παράρτημα I της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ. Οι πίνακες αυτοί είναι όσο πληρέστεροι γίνεται και μπορούν να αναθεωρηθούν σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 β της εν λόγω οδηγίας·

- γ) ο *παρέχων υπηρεσίες*: είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, περιλαμβανομένου και του δημοσίου οργανισμού

που προσφέρει υπηρεσίες. Ο παρέχων υπηρεσίες που υποβάλλει προσφορά αναφέρεται ως *προσφέρων*, ενώ εκείνος που έχει ζητήσει να του αποσταλεί πρόσκληση συμμετοχής σε διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση αναφέρεται ως *υποψήφιος*.

- δ) *ανοικτές διαδικασίες*: είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων μπορούν να υποβάλουν προσφορά όσοι παρέχοντες υπηρεσίες ενδιαφέρονται.
- ε) *κλειστές διαδικασίες*: είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων μπορούν να υποβάλουν προσφορά μόνο όσοι παρέχοντες υπηρεσίες έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή.
- στ) *διαδικασίες με διαπραγμάτευση*: είναι οι εθνικές διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τους παρέχοντες υπηρεσίες της επιλογής της και διαπραγματεύεται τους όρους της σύμβασης με έναν ή περισσότερους από αυτούς.
- ζ) *διαγωνισμοί μελετών*: είναι οι εθνικές διαδικασίες που αποσκοπούν στο να εξασφαλίσει η αναθέτουσα αρχή μελέτες ή σχέδια, κυρίως στους τομείς της χωροταξίας, της πολεοδομίας, της αρχιτεκτονικής και των έργων πολιτικού μηχανικού καθώς και της ηλεκτρονικής επεξεργασίας δεδομένων, τα οποία επιλέγονται από κριτική επιτροπή μετά από σύγκριση και με ή χωρίς την απονομή χρηματικών βραβείων.

Άρθρο 2

Αν η δημόσια σύμβαση έχει ως αντικείμενο ταυτοχρόνως προϊόντα κατά την έννοια της οδηγίας 77/62/ΕΟΚ και υπηρεσίες κατά την έννοια των παραρτημάτων ΙΑ και ΙΒ της παρούσας οδηγίας, εμπίπτει στην παρούσα οδηγία εφόσον η αξία των υπό κρίση υπηρεσιών υπερβαίνει την αξία των προϊόντων που περιλαμβάνονται στη σύμβαση.

Άρθρο 3

- Κατά την υπ' αυτών σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, ή διοργάνωση διαγωνισμού μελετών, οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν διαδικασίες προσαρμοσμένες στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.
- Οι αναθέτουσες αρχές φροντίζουν ώστε να μην υπάρχουν διακρίσεις μεταξύ των διαφόρων παρεχόντων υπηρεσιών.
- Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αναθέτουσες αρχές να τηρούν ή να επιβάλλουν την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, όταν επιδοτούν άμεσα και σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50 % μια σύμβαση υπηρεσιών που συνάπτεται από τρίτο, εκτός των ιδίων, φορέα, και σε σχέση με συμβάσεις έργων κατά την έννοια του άρθρου 1α παράγραφος 2 της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ.

Άρθρο 4

- Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές στον τομέα της άμυνας, εκτός από τις συμβάσεις για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 223 της συνθήκης.
- Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών που έχουν χαρακτηριστεί ως απόρρητες ή των οποίων η εκτέλεση πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος, ή όταν το απαιτεί η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων του κράτους αυτού.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις που διέπονται από διαφορετικούς διαδικαστικούς κανόνες και συνάπτονται δυνάμει:

- διεθνούς συμφωνίας η οποία έχει συναφθεί μεταξύ ενός κράτους μέλους και μιας ή περισσότερων τρίτων χωρών και αφορά υπηρεσίες για την από κοινού πραγματοποίηση ή εκμετάλλευση ενός έργου από τα υπογράφοντα κράτη κάθε συμφωνία ανακοινώνεται στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να προβεί σε διαβουλεύσεις στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Επιτροπής Δημοσίων Συμβάσεων, που έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ (1).
- διεθνούς συμφωνίας της οποίας η σύναψη συνδέεται με τη στάθμευση στρατιωτικών δυνάμεων και αφορά επιχειρήσεις ενός κράτους μέλους ή μιας τρίτης χώρας.
- ειδικής διαδικασίας διεθνούς οργανισμού.

Άρθρο 6

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών με φορέα που αποτελεί ο ίδιος αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο β), δυνάμει αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχεται βάσει δημοσιευμένων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, εφόσον οι διατάξεις αυτές είναι σύμφωνες με τη συνθήκη.

Άρθρο 7

- Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών των οποίων το προϋπολογιζόμενο ύψος, εκτός ΦΠΑ, είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 200 000 Ecu.
- Κατά τον υπολογισμό του προϋπολογιζόμενου ύψους μιας σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή συμπεριλαμβάνει την

(1) ΕΕ αριθ. L 185 της 16. 8. 1971, σ. 15. Απόφαση που τροποποιήθηκε με την απόφαση 77/63/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 13 της 15. 1. 1977, σ. 15).

προϋπολογιζόμενη συνολική αμοιβή του παρέχοντος την υπηρεσία, λαμβανομένων υπόψη των παραγράφων 3 έως 8.

3. Η επιλογή της μεθόδου αποτίμησης μιας σύμβασης δεν μπορεί να γίνει με την πρόθεση να παρακαμφθεί, όσον αφορά την εν λόγω σύμβαση, η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και κανένα σχέδιο αγοράς συγκεκριμένης ποσότητας υπηρεσιών δεν μπορεί να κατατιμηθεί με σκοπό να αποφευχθεί η επ' αυτού εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

4. Κατά τον υπολογισμό του προϋπολογιζόμενου ύψους των συμβάσεων για τα ακόλουθα είδη υπηρεσιών λαμβάνονται, κατά περίπτωση, υπόψη:

- όσον αφορά τις υπηρεσίες ασφάλισης, το καταβλητέο ασφάλιστρο,
- όσον αφορά τις τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι αμοιβές, οι προμήθειες, οι τόκοι και άλλοι τύποι αμοιβής,
- όσον αφορά τις συμβάσεις που περιλαμβάνουν την εκπόνηση μελέτης, οι καταβλητέες αμοιβές ή η καταβλητέα προμήθεια.

Όταν οι υπηρεσίες υποδιαιρούνται σε πολλά τμήματα τα οποία αποτελούν το καθένα αντικείμενο μιας σύμβασης, η αξία κάθε τμήματος πρέπει να συνοπολογίζεται για την εκτίμηση του προαναφερόμενου ύψους της σύμβασης.

Όταν η αξία των τμημάτων ισούται με το ύψος αυτό ή το υπερβαίνει, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται σε όλα τα τμήματα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να κάνουν εξαιρέσεις από την εφαρμογή της παραγράφου 1 προκειμένου για μέρη των οποίων η προϋπολογιζόμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι κατώτερη των 80 000 Ecu εφόσον το άθροισμα αυτών των τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % του αθροίσματος της αξίας των τμημάτων.

5. Όταν πρόκειται για συμβάσεις που δεν αναφέρουν συνολική τιμή, ως βάση υπολογισμού του προϋπολογιζόμενου ύψους των συμβάσεων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη:

- στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και εφ' όσον η διάρκεια είναι ίση ή μικρότερη των 48 μηνών, η συνολική συμβατική αξία για όλη την αντίστοιχη διάρκεια,
- στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου, ή διάρκειας μεγαλύτερης των 48 μηνών, η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48.

6. Στην περίπτωση τακτικά επαναλαμβανόμενων συμβάσεων ή συμβάσεων που πρόκειται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, πρέπει να λαμβάνεται ως βάση:

- είτε η συνολική πραγματική αξία των παρόμοιων συμβάσεων, για την ίδια κατηγορία υπηρεσιών, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος ή δωδεκάμηνο, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές στις

ποσότητες ή στην αξία κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης,

- είτε η προϋπολογιζόμενη συνολική αξία των συμβάσεων κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παροχής ή για όλη τη διάρκεια της σύμβασης, εφόσον αυτή υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες.

7. Στην περίπτωση όπου μια σχεδιαζόμενη σύμβαση προβλέπει δικαιώματα επιλογής (option), η βάση υπολογισμού της αξίας της σύμβασης είναι το μέγιστο επιτρεπόμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων επιλογής.

8. Οι ισοτιμίες των ορίων σε εθνικά νομίσματα αναθεωρούνται ανά διετία, με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 1994. Ο υπολογισμός αυτών των ισοτιμιών βασίζεται στο μέσο όρο της καθημερινής αξίας αυτών των νομισμάτων εκπεφρασμένης σε Ecu, κατά τους 24 μήνες που λήγουν την τελευταία ημέρα του Αυγούστου ο οποίος προηγείται της 1ης Ιανουαρίου, ημέρας έναρξης ισχύος της αναθεώρησης. Οι ισοτιμίες δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στις αρχές Νοεμβρίου.

Η μέθοδος υπολογισμού που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο εξετάζεται με πρωτοβουλία της Επιτροπής στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής δημοσίων συμβάσεων δύο χρόνια, κατ' αρχήν, μετά την πρώτη εφαρμογή της.

ΤΙΤΛΟΣ II

Εφαρμογή σε δύο επίπεδα

Άρθρο 8

Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα I A συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των τίτλων III έως IV.

Άρθρο 9

Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα I B συνάπτονται σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 16.

Άρθρο 10

Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες που απαριθμούνται τόσο στο παράρτημα I A όσο και στο παράρτημα I B συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των τίτλων III έως IV, όταν η αξία των υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα I A είναι υψηλότερη από εκείνη των υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα I B. Στις λοιπές περιπτώσεις, συνάπτονται σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 16.

ΤΙΤΛΟΣ III

Επιλογή διαδικασιών σύναψης και κανόνες των διαγωνισμών μελετών

Άρθρο 11

1. Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν τις διαδικασίες που προσδιορί-

ζονται στο άρθρο 1 στοιχεία δ), ε), στ), προσαρμοσμένες για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάψουν μια δημόσια σύμβαση υπηρεσιών μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση, και αφού προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε περίπτωση αντικανονικών προσφορών μετά από προσφυγή σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, ή σε περίπτωση υποβολής προσφορών οι οποίες κατά τις εθνικές διατάξεις που είναι σύμφωνες με τα άρθρα 23 έως 28, κρίνονται απαράδεκτες υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς. Οι αναθέτουσες αρχές δεν χρειάζεται να δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, σε αυτές τις περιπτώσεις, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση γίνονται δεκτοί όλοι οι προσφέροντες που ανταποκρίνονται στα κριτήρια των άρθρων 29 έως 35 και οι οποίοι κατά την προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία υπέβαλαν προσφορές σύμφωνες με τις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης·

β) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για υπηρεσίες που η φύση τους ή αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν μια προκαταρκτική και συνολική τιμολόγηση·

γ) όταν η φύση των παρεχομένων υπηρεσιών, ιδίως δε στην περίπτωση διανοητικών υπηρεσιών και υπηρεσιών της κατηγορίας 6 του παραρτήματος I A είναι τέτοια που οι προδιαγραφές της σύμβασης δεν είναι δυνατόν να διατυπωθούν με ακρίβεια ικανή να επιτρέψει τη σύναψη της σύμβασης αυτής με επιλογή της καλύτερης προσφοράς, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την κλειστή και την ανοικτή διαδικασία.

3. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών μέσω διαδικασίας με διαπραγμάτευση, και χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν δεν έχει υποβληθεί καμία προσφορά ή καμία κατάλληλη προσφορά σε προκηρυχθέντα διαγωνισμό ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, εφόσον οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή, μετά από αίτημά της·

β) όταν, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η εκτέλεση των υπηρεσιών μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο πρόσωπο·

γ) όταν η σύμβαση αποτελεί συνέχεια ενός διαγωνισμού μελετών και σύμφωνα με τους εφαρμοζόμενους κανόνες, πρέπει να ανατεθεί στον νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού αυτού. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, όλοι οι νικητές του διαγωνισμού πρέπει να κληθούν να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις·

δ) στο βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίο, όταν η επιτακτικά επείγουσα ανάγκη που προκύπτει από γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικα-

σίες που αναφέρονται στα άρθρα 17 έως 20. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της επιτακτικά επείγουσας ανάγκης δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη·

ε) για τις συμπληρωματικές υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικά προβλεπόμενο σχέδιο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας της αρχικής σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι η σύναψη γίνεται στο πρόσωπο το οποίο εκτελεί την εν λόγω υπηρεσία:

— όταν αυτές οι συμπληρωματικές υπηρεσίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την κύρια σύμβαση χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές ή

— όταν αυτές οι υπηρεσίες, παρ' ότι μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της.

Ωστόσο η προϋπολογιζόμενη συνολική αξία των συμβάσεων που ανατίθενται για συμπληρωματικές υπηρεσίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % της αξίας της κύριας σύμβασης·

στ) για νέες υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη άλλων παρομοίων υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον ίδιο παρέχοντα υπηρεσίες, ανάδοχο μιας πρώτης σύμβασης που συνήφθη με την ίδια αναθέτουσα αρχή, υπό την προϋπόθεση ότι οι νέες υπηρεσίες είναι σύμφωνες με ένα βασικό σχέδιο και ότι αυτό το σχέδιο έχει αποτελέσει το αντικείμενο μιας πρώτης σύμβασης που συνήφθη σύμφωνα με τις διαδικασίες της παραγράφου 4. Η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση πρέπει να επισμαίνεται ήδη κατά την προκήρυξη του πρώτου διαγωνισμού. Το δε προβλεπόμενο συνολικό ύψος των νέων υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7. Προσφυγή στη διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει μόνο επί μια τριετία από τη σύναψη της αρχικής σύμβασης.

4. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι αναθέτουσες αρχές συνάπτουν τις συμβάσεις τους μέσω της ανοικτής ή της κλειστής διαδικασίας.

Άρθρο 12

1. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί σε κάθε αποκλεισθέντα υποψήφιο ή προσφέροντα που υποβάλλει σχετική γραπτή αίτηση, και μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την παραλαβή της αίτησης, τους λόγους απόρριψης της υποψηφιότητάς του ή της προσφοράς του και, σε περίπτωση υποβολής προσφοράς, γνωστοποιεί και το όνομα του αναδόχου.

2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί στους υποψηφίους ή προσφέροντες που υποβάλλουν σχετική γραπτή αίτηση τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να μην συνάψει τελικά τη σύμβαση για την οποία έχει προηγηθεί προκήρυξη διαγω-

νισμού ή να αρχίσει εκ νέου τη σχετική διαδικασία. Πληροφορεί επίσης την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την απόφαση αυτή.

3. Για κάθε συναπτόμενη σύμβαση οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν ένα πρακτικό, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- το όνομα και τη διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης,
- το όνομα των επιλεγέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και την αιτιολόγηση της επιλογής τους,
- το όνομα των αποκλεισθέντων υποψηφίων ή προσφερόντων και τους λόγους του αποκλεισμού τους,
- το όνομα του αναδόχου και την αιτιολόγηση της επιλογής της προσφοράς του, καθώς και, εφόσον είναι γνωστό, το τμήμα της σύμβασης που ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπεργολαβικά σε τρίτους,
- σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, τις περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 και οι οποίες δικαιολογούν την προσφυγή στις διαδικασίες αυτές.

Το πρακτικό αυτό, ή τα κυριότερα σημεία του, κοινοποιείται στην Επιτροπή μετά από σχετικό αίτημά της.

Άρθρο 13

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στους διαγωνισμούς μελετών που οργανώνονται στα πλαίσια διαδικασίας σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών ή προϋπολογιζόμενη αξία των οποίων, εκτός ΦΠΑ, είναι ίση ή μεγαλύτερη από την αξία που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1.

2. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις διαγωνισμών μελετών όταν το συνολικό ύψος των χρηματικών βραβείων συμμετοχής στους διαγωνισμούς και των ποσών που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες ισούται ή υπερβαίνει τις 200 000 Ecu.

3. Οι κανόνες σχετικά με τη διοργάνωση ενός διαγωνισμού μελετών θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και ανακοινώνονται σε όλους όσους ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό.

4. Η συμμετοχή σε αυτούς τους διαγωνισμούς δεν μπορεί να περιορίζεται:

- στην επικράτεια ή σε τμήμα της επικράτειας ενός κράτους μέλους,
- από το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι, βάσει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο διοργανώνεται ο διαγωνισμός, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

5. Οσάκις οι διαγωνισμοί μελετών συγκεντρώνουν περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων, οι αναθέτουσες αρχές θεσπίζουν σαφή και αμερόληπτα κριτήρια επιλογής. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν στους διαγωνισμούς πρέπει να λαμβάνει

υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης πραγματικού ανταγωνισμού.

6. Η κριτική επιτροπή ενός διαγωνισμού μελετών συγκροτείται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό. Όταν απαιτείται από τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό να διαθέτουν ένα συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν, τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών της κριτικής επιτροπής, πρέπει να διαθέτουν το ίδιο ή ένα ισοδύναμο προσόν.

Η κριτική επιτροπή είναι αδέσμευτη κατά τη λήψη των αποφάσεών της κατά ή τις γνωμοδοτήσεις της. Οι αποφάσεις ή γνώμες της εκδίδονται βάσει των μελετών που υποβάλλονται κατά τρόπο ανώνυμο και στηρίζονται αποκλειστικά στα κριτήρια που απαριθμούνται στην προκήρυξη του διαγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 15 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Κοινοί κανόνες στον τεχνικό τομέα

Άρθρο 14

1. Οι τεχνικές προδιαγραφές, κατά την έννοια του παραρτήματος II, περιλαμβάνονται στα κείμενα γενικού περιεχομένου ή στη συγγραφή υποχρεώσεων κάθε σύμβασης.

2. Με την επιφύλαξη των εθνικών υποχρεωτικών τεχνικών κανόνων, και εφόσον οι κανόνες αυτοί συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο, οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται από τις αναθέτουσες αρχές με παραπομπή είτε στα εθνικά πρότυπα που ισχύουν κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών, είτε σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, είτε σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρεκκλίνει από την παράγραφο 2:

- α) εάν τα πρότυπα, οι ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή οι κοινές τεχνικές προδιαγραφές δεν περιλαμβάνουν καμία διάταξη ως προς την εξακριβωση της καταλληλότητας ενός προϊόντος, ή εάν δεν υπάρχουν τεχνικά μέσα για να εξακριβωθεί κατά ικανοποιητικό τρόπο αν ένα προϊόν είναι σύμφωνο με τα εν λόγω πρότυπα ή με τις εν λόγω ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή με τις εν λόγω κοινές τεχνικές προδιαγραφές·
- β) εάν τυχόν η εφαρμογή της παραγράφου 2 θίγει την εφαρμογή της οδηγίας 86/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 σχετικά με το αρχικό στάδιο της αμοιβαίας αναγνώρισης των εγκρίσεων τύπου για τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό⁽¹⁾, της οδηγίας 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1986 σχετικά με την τυποποίηση στον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας και των τηλεπικοινωνιών⁽²⁾ ή και άλλων κοινοτικών κειμένων σε συγκεκριμένους τομείς υπηρεσιών ή προϊόντων·

(1) ΕΕ αριθ. L 217 της 5. 8. 1986, σ. 21. Οδηγία που τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/263/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 128 της 23. 5. 1991, σ. 1).

(2) ΕΕ αριθ. L 36 της 7. 2. 1987, σ. 31.

- γ) εάν τα εν λόγω πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή κοινές τεχνικές προδιαγραφές τυχόν επιβάλλουν τη χρησιμοποίηση προϊόντων ή υλικών μη συμβατών με τις εν χρήσει εγκαταστάσεις της αναθέτουσας αρχής ή συνεπάγονταν δυσανάλογα έξοδα ή δυσανάλογες τεχνικές δυσκολίες, αλλά μόνο στα πλαίσια μιας σαφώς καθορισμένης στρατηγικής και με την προοπτική να υιοθετηθούν, σε δεδομένο χρονικό διάστημα, ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή κοινές τεχνικές προδιαγραφές
- δ) εάν το συγκεκριμένο σχέδιο αποτελεί πραγματική καινοτομία και εφόσον δεν θα ήταν σκόπιμη η χρησιμοποίηση των υπάρχοντων προτύπων, ευρωπαϊκών τεχνικών εγκρίσεων ή κοινών τεχνικών προδιαγραφών.

4. Οι αναθέτουσες αρχές που προσφεύγουν στην εφαρμογή της παραγράφου 3 αναφέρουν τους λόγους, εκτός εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, σε κάθε δε περίπτωση αναφέρουν τους λόγους αυτούς στα εσωτερικά τους έγγραφα, τα οποία και παρέχουν τις πληροφορίες αυτές στα κράτη μέλη και την Επιτροπή, μετά από σχετικό αίτημά τους.

5. Εάν δεν υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή κοινές τεχνικές προδιαγραφές, οι τεχνικές προδιαγραφές:

- α) καθορίζονται με αναφορά στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές που αναγνωρίζονται ως σύμφωνες προς τις ουσιαστικές απαιτήσεις που απαριθμούνται στις κοινοτικές οδηγίες τις σχετικές με την τεχνική εναρμόνιση, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις εν λόγω οδηγίες, και ιδίως σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην οδηγία 89/106/ΕΟΚ ⁽¹⁾
- β) μπορούν να καθορίζονται με αναφορά στις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές όσον αφορά το σχεδιασμό, τον υπολογισμό και την εκτέλεση των έργων και τη χρησιμοποίηση των προϊόντων
- γ) μπορούν να καθορίζονται με αναφορά σε άλλα έγγραφα.

Στην περίπτωση αυτή είναι προτιμότερη η αναφορά, κατά σειρά προτίμησης:

- i) σε εθνικά πρότυπα που ισχύουν κατ' εφαρμογή αντίστοιχων διεθνών προτύπων, τα οποία έχουν εγκριθεί από τη χώρα της αναθέτουσας αρχής,
- ii) σε άλλα πρότυπα και εθνικές τεχνικές εγκρίσεις της χώρας της αναθέτουσας αρχής,
- iii) σε κάθε άλλο πρότυπο.

6. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την εισαγωγή στους συμβατικούς όρους μιας συγκεκριμένης σύμβασης, τεχνικών προδιαγραφών που μνημονεύουν προϊόντα συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης, ή κατασκευασμένα με ιδιαίτερες μεθόδους, και που έχουν επομένως ως αποτέλεσμα να ευνοούν ή να αποκλείουν ορισμένους παρέχοντες υπηρεσίες, εκτός αν οι προδιαγραφές αυτές δικαιολογούνται από το αντικείμενο της σύμβασης. Απαγορεύεται ιδίως η αναφορά εμπορικών σημάτων, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή τύπων, καθώς και η αναφορά ορισμένης καταγωγής ή ορισμένης παραγωγής. Επιτρέπεται, ωστόσο, η αναφορά αυτή, αν συνοδεύεται από τη μνεία «ή το ισοδύναμο», όταν οι αναθέτουσες αρχές αδυνατούν να προβούν σε περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης μέσω προδιαγραφών που να είναι αρκούντως ακριβείς και κατανοητές σ' όλους τους ενδιαφερόμενους.

ΤΙΤΛΟΣ V

Κοινοί κανόνες δημοσιότητας

Άρθρο 15

1. Οι αναθέτουσες αρχές γνωστοποιούν, μέσω ενδεικτικής προκήρυξης που δημοσιεύεται το ταχύτερο δυνατόν μετά την έναρξη του οικονομικού έτους, το συνολικό ύψος των συμβάσεων υπηρεσιών, για καθεμία από τις κατηγορίες υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι Α, τις οποίες προτίθενται να αναθέσουν κατά τους δώδεκα μήνες που ακολουθούν, όταν το προϋπολογιζόμενο συνολικό ύψος, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 7, είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 750 000 Ecu.

2. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να συνάψουν μια δημόσια σύμβαση υπηρεσιών με διαδικασία ανοικτή, κλειστή ή, υπό τους όρους που θέτει το άρθρο 11, με διαπραγμάτευση, γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή μέσω προκήρυξης.

3. Οι αναθέτουσες αρχές που επιθυμούν να διενεργήσουν διαγωνισμό μελετών γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή μέσω προκήρυξης.

Άρθρο 16

1. Οι αναθέτουσες αρχές που συνάψαν μια δημόσια σύμβαση υπηρεσιών ή διοργάνωσαν διαγωνισμό μελετών, αποστέλλουν προκήρυξη με τα αποτελέσματα της σχετικής διαδικασίας στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Οι προκηρύξεις δημοσιεύονται:

- όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι Α, σύμφωνα με τα άρθρα 17 έως 20,
- όσον αφορά τους διαγωνισμούς μελετών, σύμφωνα με το άρθρο 17.

3. Στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών απαριθμούμενων στο παράρτημα Ι Β, οι αναθέτουσες αρχές ανα-

(1) ΕΕ αριθ. L 40 της 11. 1. 1989, σ. 12.

φέρουν στην προκήρυξη αν συμφωνούν με τη δημοσίευσή τους.

4. Η Επιτροπή καθορίζει τους κανόνες για τη σύνταξη τακτικών εκθέσεων με βάση τις προκηρύξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και για τη δημοσίευση αυτών των εκθέσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 40 παράγραφος 3.

5. Εάν η γνωστοποίηση πληροφοριακών στοιχείων για τη σύναψη μιας σύμβασης εμποδίζει την εφαρμογή των νόμων, είναι αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον ή βλάπτει τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα μιας συγκεκριμένης δημόσιας ή ιδιωτικής επιχείρησης, ή τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ παρεχόντων υπηρεσιών, τα στοιχεία αυτά είναι δυνατόν να μη δημοσιεύονται.

Άρθρο 17

1. Οι προκηρύξεις συντάσσονται σύμφωνα με τα υποδείγματα που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα III και IV, εξειδικεύουν δε τις πληροφορίες που ζητούνται στα υποδείγματα αυτά. Οι αναθέτουσες αρχές δεν είναι δυνατόν να θέτουν όρους άλλους από εκείνους που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 όταν ζητούν πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τους οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα όρους που θέτουν στους παρέχοντες υπηρεσίες για την επιλογή τους (σημείο 13 του παραρτήματος IIIΒ, σημείο 13 του παραρτήματος IIIΓ και σημείο 12 του παραρτήματος IIIΔ).

2. Οι προκηρύξεις αποστέλλονται από τις αναθέτουσες αρχές το ταχύτερο δυνατόν και με τον καταλληλότερο τρόπο προς την Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Στην περίπτωση της επείγουσας διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 20, οι προκηρύξεις αποστέλλονται με τέλεξ, τηλεγράφημα ή τηλεομοιοτυπία.

Η προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 αποστέλλεται το ταχύτερο δυνατόν μετά την έναρξη κάθε οικονομικού έτους.

Η προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 αποστέλλεται το αργότερο 48 ημέρες μετά τη σύναψη της αντίστοιχης σύμβασης, ή τη λήξη του αντίστοιχου διαγωνισμού.

3. Οι προκηρύξεις του άρθρου 15 παράγραφος 1 και του άρθρου 16 παράγραφος 1 δημοσιεύονται αναλυτικά στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στην τράπεζα δεδομένων TED στις επίσημες γλώσσες των Κοινοτήτων μόνο το κείμενο της πρωτότυπης γλώσσας θεωρείται αυθεντικό.

4. Οι προκηρύξεις του άρθρου 15 παράγραφοι 2 και 3 δημοσιεύονται αναλυτικά στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και στην τράπεζα δεδομένων TED στην πρωτότυπη γλώσσα. Σύνοψη των σημαντικότερων στοιχείων κάθε προκήρυξης δημοσιεύεται και στις λοιπές επίσημες γλώσσες, ενώ μόνο το κείμενο της πρωτότυπης γλώσσας θεωρείται αυθεντικό.

5. Η Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δημοσιεύει τις προκηρύξεις το αργότερο σε δώδεκα ημέρες από την ημερομηνία αποστολής τους. Στην περίπτωση της επείγουσας διαδικασίας, την οποία προβλέπει το άρθρο 20, η προθεσμία αυτή περιορίζεται σε πέντε ημέρες.

6. Μια προκήρυξη δεν πρέπει να δημοσιεύεται στις Επίσημες Εφημερίδες ή στον τύπο της χώρας όπου εδρεύει η αναθέτουσα αρχή πριν από την ημερομηνία αποστολής της, στην Υπηρεσία Επίσημων Δημοσιεύσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, την οποία και πρέπει να αναφέρει ρητά. Κατά τη δημοσίευση αυτή δεν πρέπει να κοινοποιούνται στοιχεία άλλα από εκείνα που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

7. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν την ημερομηνία αποστολής.

8. Τα έξοδα δημοσίευσης των προκηρύξεων διαγωνισμών στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* βαρύνουν τις Κοινότητες. Καμία προκήρυξη δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μία σελίδα της εν λόγω εφημερίδας, δηλαδή τις 650 λέξεις περίπου. Σε κάθε φύλλο της εν λόγω εφημερίδας, το οποίο περιλαμβάνει μία ή περισσότερες προκηρύξεις, δημοσιεύονται και τα υποδείγματα τα οποία ακολουθούν οι δημοσιευόμενες προκηρύξεις.

Άρθρο 18

1. Στις ανοικτές διαδικασίες η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που καθορίζεται από τις αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 52 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

2. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μπορεί να μειωθεί σε 36 ημέρες, εάν οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει την προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IIIΑ, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

3. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα στοιχεία πρέπει να αποστέλλονται στους παρέχοντες υπηρεσίες από τις αναθέτουσες αρχές ή τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός έξι ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησής τους.

4. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις συγγραφές υποχρεώσεων πρέπει να παρέχονται από τις αναθέτουσες αρχές το αργότερο έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει καθοριστεί για την παραλαβή των προσφορών.

5. Στις περιπτώσεις που οι συγγραφές υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα ή οι πληροφορίες δεν είναι δυνατόν, λόγω του όγκου τους, να παρασχεθούν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 ή όταν οι προσφορές δύνανται να συνταχθούν μόνο μετά από επιτόπια επίσκεψη ή μετά από επιτόπια εξέταση εγγράφων στοιχείων

προσαρτημένων στη συγγραφή υποχρεώσεων, οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 πρέπει να παρατείνονται ανάλογα.

Άρθρο 19

1. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, κατά την έννοια του άρθρου 11 παράγραφος 2, η προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής που καθορίζεται από τις αναθέτουσες αρχές δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 37 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.

2. Οι αναθέτουσες αρχές καλούν ταυτοχρόνως και εγγράφως τους επιλεγέντες υποψήφιους να υποβάλουν τις προσφορές τους. Η πρόσκληση συνοδεύεται από τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα στοιχεία, περιλαμβάνει δε τουλάχιστον:

- α) κατά περίπτωση, τη διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία μπορεί να ζητηθεί η συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα στοιχεία, και την προθεσμία για την υποβολή σχετικής αίτησης, καθώς και το ύψος και τον τρόπο πληρωμής του ποσού που ενδεχομένως απαιτείται ως αντίτιμο αυτών των εγγράφων
- β) την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν και τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν
- γ) παραπομπή στην ήδη δημοσιευθείσα προκήρυξη
- δ) αναφορά των εγγράφων στοιχείων που ενδεχομένως πρέπει να επισυναφθούν, είτε για την τεκμηρίωση δηλώσεων που πρέπει να είναι επαληθεύσιμες και στις οποίες ο υποψήφιος προβαίνει σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1, είτε για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο, υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που προβλέπονται στα άρθρα 31 και 32
- ε) τα κριτήρια σύναψης της σύμβασης, εφόσον δεν αναφέρονται στην προκήρυξη.

3. Στις κλειστές διαδικασίες η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που καθορίζεται από τις αναθέτουσες αρχές δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 40 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της έγγραφης πρόσκλησης.

4. Η προθεσμία παραλαβής των προσφορών που προβλέπεται στην παράγραφο 3 μπορεί να μειωθεί σε 26 ημέρες, εάν οι αναθέτουσες αρχές έχουν δημοσιεύσει την προκήρυξη που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1, η οποία έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος IIIA, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

5. Οι αιτήσεις συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων δύνανται να γίνουν με επιστολή, με τηλεγράφημα, με τέλεξ, με τηλεομοιοτυπία ή με τηλεφώνημα. Στις τέσσερις τελευταίες περιπτώσεις πρέπει να επιβεβαιώνονται

με επιστολή αποστελλόμενη προ της λήξεως της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

6. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει να παρέχονται από τις αναθέτουσες αρχές το αργότερο έξι ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει καθορισθεί για την παραλαβή των προσφορών.

7. Στις περιπτώσεις όπου οι προσφορές δύνανται να συνταχθούν μόνο μετά από επιτόπια επίσκεψη ή μετά από επιτόπια εξέταση των τευχών που προσαρτώνται στη συγγραφή υποχρεώσεων, η προθεσμία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4 πρέπει να παρατείνεται ανάλογα.

Άρθρο 20

1. Στις περιπτώσεις όπου επείγοντες λόγοι καθιστούν αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 19, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να καθορίσουν τις ακόλουθες προθεσμίες:

- α) προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης
- β) προθεσμία παραλαβής των προσφορών, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα ημερών από την ημερομηνία της πρόσκλησης.

2. Εφόσον έχουν ζητηθεί εμπρόθεσμα, οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει να παρέχονται από τις αναθέτουσες αρχές το αργότερο τέσσερις ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που έχει καθορισθεί για την παραλαβή των προσφορών.

3. Οι αιτήσεις συμμετοχής σε διαγωνισμούς και οι προσκλήσεις για υποβολή προσφορών πρέπει να γίνονται με το ταχύτερο δυνατόν μέσο. Όταν οι αιτήσεις συμμετοχής γίνονται με τηλεγράφημα, με τέλεξ, με τηλεομοιοτυπία ή με τηλεφώνημα, πρέπει να επιβεβαιώνονται με επιστολή, αποστελλόμενη πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 21

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να δημοσιεύσουν στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* προκηρύξεις για την αναγγελία δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που δεν υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας περί υποχρεωτικής δημοσιότητας.

Άρθρο 22

Οι όροι για τη σύνταξη, διαβίβαση, παραλαβή, μετάφραση, συγκέντρωση και διανομή των προκηρύξεων που αναφέρονται στα άρθρα 15, 16 και 17, καθώς και των στατιστικών εκθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 3 και στο άρθρο 39, και η ονοματολογία που προβλέπεται στα παραρτήματα I A και I B, όπως και η παραπομπή, στις προκηρύξεις, στις συγκεκριμένες διακρίσεις της ονοματολογίας στο εσωτερικό των κατηγοριών υπηρεσιών που αναφέρονται

στα εν λόγω παραρτήματα, μπορούν να τροποποιηθούν σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 40 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Κοινοί κανόνες συμμετοχής

Άρθρο 23

Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στο κεφάλαιο 3, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 24 και αφού ελεγχθεί από τις αναθέτουσες αρχές, βάσει των κριτηρίων που αναφέρουν τα άρθρα 31 και 32, η καταλληλότητα των παρεχόντων υπηρεσίες που δεν αποκλείονται δυνάμει του άρθρου 29.

Άρθρο 24

1. Όταν η σύναψη της σύμβασης γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, οι αναθέτουσες αρχές είναι δυνατόν να λάβουν υπόψη και τις εναλλακτικές προσφορές που υποβάλλουν οι προσφέροντες, εφόσον οι προσφορές αυτές ανταποκρίνονται στις ελάχιστες απαιτήσεις που έχουν καθορίσει οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές. Στη συγγραφή υποχρεώσεων οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και τον τρόπο υποβολής αυτών των προσφορών. Εάν δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές, θα πρέπει να γίνεται σχετική μνεία στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απορρίψουν την υποβολή εναλλακτικής προσφοράς αποκλειστικά και μόνο διότι έχει συνταχθεί με τεχνικές προδιαγραφές που έχουν καθοριστεί με αναφορά σε εθνικά πρότυπα που ισχύουν κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων ευρωπαϊκών ή σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις ή σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 ή ακόμα με αναφορά σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β).

2. Οι αναθέτουσες αρχές που έχουν αποδεχθεί εναλλακτικές προσφορές δυνάμει της παραγράφου 1 δεν μπορούν να απορρίψουν μια εναλλακτική προσφορά μόνο για το λόγο ότι, εάν επιλεγεί, θα οδηγήσει στη σύναψη σύμβασης προμηθειών και όχι δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 25

Στη συγγραφή υποχρεώσεων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά από τους προσφέροντες να αναφέρουν στην προσφορά τους τα τμήματα της σύμβασης που ενδεχομένως προτίθενται να αναθέσουν υπεργολαβικά σε τρίτους.

Η ανακοίνωση δεν προδικάζει το ζήτημα της ευθύνης του κύριου παρέχοντος υπηρεσίες.

Άρθρο 26

1. Κοινοπραξίες παρεχόντων υπηρεσίες δύνανται να υποβάλουν προσφορές. Οι εν λόγω κοινοπραξίες δεν δύνανται να

υποχρεωθούν να περιβληθούν ιδιαίτερη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλουν την προσφορά. Η επιλεγείσα κοινοπραξία δύναται να υποχρεωθεί να πράξει τούτο όταν της ανατεθεί η σύμβαση.

2. Οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες οι οποίοι σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, έχουν δικαίωμα να παρέχουν τη συγκεκριμένη υπηρεσία, δεν είναι δυνατόν να απορρίπτονται για το μόνο λόγο ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο συνάπτεται η σύμβαση, θα έπρεπε να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

3. Είναι δυνατόν, ωστόσο, να ζητηθεί από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των προσώπων που θα έχουν την ευθύνη της εκτέλεσης της συγκεκριμένης υπηρεσίας.

Άρθρο 27

1. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση, οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με την προσωπική κατάσταση του παρέχοντος υπηρεσίες καθώς και των πληροφοριών και των διατυπώσεων που είναι αναγκαίες για την εκτίμηση των ελάχιστων οικονομικών και τεχνικών προϋποθέσεων που αυτός πρέπει να πληροί, τους υποψηφίους τους οποίους θα καλέσουν για να υποβάλουν προσφορά ή να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις, μεταξύ εκείνων που διαθέτουν τα προσόντα που απαιτούνται βάσει των άρθρων 29 έως 35.

2. Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στην κλειστή διαδικασία για τη σύναψη μιας σύμβασης, μπορούν να προβλέπουν τα όρια στα πλαίσια των οποίων θα κυμανθεί ο αριθμός των παρεχόντων υπηρεσίες τους οποίους σκοπεύουν να προσκαλέσουν. Στην περίπτωση αυτή, η ψαλίδα αναφέρεται στην προκήρυξη, τα όρια της καθορίζονται σε συνάρτηση με τη φύση των προς παροχή υπηρεσιών. Το κατώτερο από τα όρια αυτά δεν πρέπει να είναι μικρότερο από πέντε, το δε μεγαλύτερο μπορεί να ορισθεί σε 20.

Εν πάση περιπτώσει, ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλουν προσφορά πρέπει να επαρκεί για την εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού.

3. Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για τη σύναψη της σύμβασης, στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί για διαπραγμάτευση δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.

4. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι αναθέτουσες αρχές του να καλούν, χωρίς διακρίσεις, να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό και τους υπηκόους των άλλων κρατών μελών που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα, και με τους ίδιους όρους που εφαρμόζουν για τους δικούς τους υπηκόους.

Άρθρο 28

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ή είναι δυνατόν να υποχρεωθεί από ένα κράτος μέλος, να αναφέρει στη συγγραφή υποχρεώσεων την αρχή ή τις αρχές από τις οποίες οι υποψήφιοι μπορούν να λάβουν τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από διατάξεις περί προστασίας και από τις συνθήκες εργασίας που ισχύουν στο κράτος μέλος, στην περιοχή ή στον τόπο όπου πρόκειται να παρασχεθούν οι υπηρεσίες, και οι οποίες πρέπει να εφαρμοσθούν για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο εργοτάξιο κατά την περίοδο εκτέλεσης της σύμβασης.

2. Η αναθέτουσα αρχή που παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ζητά από τους προσφέροντες ή από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης να αναφέρουν ότι έλαβαν υπόψη, κατά την κατάρτιση της προσφοράς τους, τις υποχρεώσεις σχετικά με τις διατάξεις περί προστασίας, με τις συνθήκες εργασίας που ισχύουν στον τόπο παροχής των υπηρεσιών. Η διάταξη αυτή δεν εμποδίζει την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 37 σχετικά με την επαλήθευση των υπερβολικά χαμηλών προσφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

Άρθρο 29

Κάθε παρέχων υπηρεσίες μπορεί να αποκλεισθεί από διαγωνισμό, εάν:

- α) βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση δραστηριοτήτων, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις
- β) εκινήθη εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάριση αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού, ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις
- γ) καταδικάσθηκε για αδίκημα που αφορά την επαγγελματική διαγωγή του παρέχοντος υπηρεσίες, βάσει απόφασης η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου
- δ) έχει διαπράξει βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα, που μπορεί να διαπιστωθεί με οποιοδήποτε μέσο από τις αναθέτουσες αρχές
- ε) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας της αναθέτουσας αρχής
- στ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του τις σχετικές με την πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας της αναθέτουσας αρχής

ζ) είναι ένοχος υποβολής ψευδούς δηλώσεως ή παραλείψεως υποβολής των πληροφοριών που απαιτούνται κατ'εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

Όταν η αναθέτουσα αρχή ζητά από τον παρέχοντα υπηρεσίες να αποδείξει ότι δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), γ), ε) και στ), αποδέχεται ως επαρκή αποδεικτικά στοιχεία:

- για τις περιπτώσεις τις αναφερόμενες στα στοιχεία α), β) και γ), απόσπασμα ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισότιμο έγγραφο εκδιδόμενο από δικαστική ή διοικητική αρχή της χώρας καταγωγής ή προέλευσης και από το οποίο να προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις,
- για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία ε) και στ), πιστοποιητικό εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Εάν τα εν λόγω έγγραφα και πιστοποιητικά δεν εκδίδονται από την οικεία χώρα, είναι δυνατόν να αντικατασταθούν από ένορκη δήλωση του ενδιαφερόμενου ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή του αρμόδιου επαγγελματικού φορέα της χώρας καταγωγής ή προέλευσής του.

Τα κράτη μέλη υποδεικνύουν, μέσα στην προθεσμία που προβλέπει το άρθρο 44, τις αρχές και τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την έκδοση των εγγράφων αυτών, ενημερώνουν δε αμέσως σχετικά τα άλλα κράτη μέλη καθώς και την Επιτροπή.

Άρθρο 30

1. Οσάκις οι υποψήφιοι ανάδοχοι δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών ή οι προσφέροντες οφείλουν να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού της χώρας τους, για να είναι σε θέση να παράσχουν τις ζητούμενες υπηρεσίες, η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν να τους ζητήσει να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

2. Είναι δυνατόν να ζητηθεί από τους υποψήφιους ή τους προσφέροντες να αποδείξουν την εγγραφή τους, υπό τους όρους τους προβλεπόμενους στη χώρα εγκατάστασής τους, σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίσουν ανάλογη ένορκη δήλωση ή πιστοποιητικό που προσδιορίζεται στην παράγραφο 3.

3. Τα προαναφερθέντα στην παράγραφο 1 επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα ή δηλώσεις ή πιστοποιητικά είναι:

- στο Βέλγιο, το «registre du commerce — Handelsregister», και οι «ordres professionnels — Beroepsordres»,
- στη Δανία, το «Erhvervs- og Selskabstyrelsen»,
- στη Γερμανία, το «Handelsregister» και το «Handwerksrolle» και το «Vereinsregister»,

- στην Ελλάδα, είναι δυνατόν να ζητηθεί ένορκη βεβαίωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος· ειδικότερα για τις υπηρεσίες μελετών του παραρτήματος Ι Α, επαγγελματικά μητρώα είναι το «Μητρώο Μελετητών» και το «Μητρώο Γραφείων Μελετών», για τις περιπτώσεις που προβλέπει η ισχύουσα εθνική νομοθεσία,
- στην Ισπανία, το «Registro oficial de Contratistas del Ministerio de Economía y Hacienda»,
- στη Γαλλία, το «registre du commerce» και το «répertoire des métiers»,
- στην Ιταλία, το «Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato», το «Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato» και το «Consiglio nazionale degli ordini professionali»,
- στο Λουξεμβούργο, το «registre aux firmes» και το «rôle de la Chambre des métiers»,
- στις Κάτω Χώρες, το «Handelsregister»,
- στην Πορτογαλία, το «Registro nacional des Pessoas Colectivas»,
- στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία, ο παρέχων υπηρεσίες μπορεί να κληθεί να υποβάλει πιστοποιητικό του «Registrar of companies» ή του «Registrar of Friendly Societies», ή αλλιώς, βεβαίωση η οποία να διευκρινίζει ότι ο ενδιαφερόμενος δήλωσε ενόρκως ότι ασκεί το εν λόγω επάγγελμα στη χώρα όπου είναι εγκαταστημένος, σε συγκεκριμένο τόπο και υπό καθορισμένη εμπορική επωνυμία.

Άρθρο 31

1. Η χρηματοοικονομική ικανότητα του παρέχοντος υπηρεσίες είναι δυνατόν, κατά κανόνα, να αποδειχθεί με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
 - α) κατάλληλες τραπεζικές δηλώσεις ή πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων·
 - β) τους ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών, στις περιπτώσεις όπου η δημοσίευση των ισολογισμών απαιτείται σύμφωνα με την περί εταιρειών νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο παρέχων υπηρεσίες·
 - γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και περί του κύκλου εργασιών όσον αφορά την παροχή παρόμοιων με τις ζητούμενες υπηρεσιών κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών.
2. Οι αναθέτουσες αρχές ορίζουν στην προκήρυξη ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ποιο ή ποια από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 δικαιολογητικά επέλεξαν καθώς και ποια άλλα δικαιολογητικά, πρέπει να προσκομισθούν.
3. Αν ο παρέχων υπηρεσίες για κάποιο βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητούν

οι αναθέτουσες αρχές, μπορεί να αποδείξει τη χρηματοοικονομική του ικανότητα με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο οι αναθέτουσες αρχές κρίνουν κατάλληλο.

Άρθρο 32

1. Η ικανότητα των παρεχόντων υπηρεσίες να παράσχουν τις ζητούμενες υπηρεσίες είναι δυνατόν να εκτιμηθεί ειδικότερα βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.
2. Η τεχνική ικανότητα των παρεχόντων υπηρεσίες μπορεί να αποδειχθεί, ανάλογα με τη φύση, την έκταση και τον σκοπό των προς παροχήν υπηρεσιών, με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) τους τίτλους σπουδών και επαγγελματικούς τίτλους των παρεχόντων υπηρεσίες ή/και των διεθυντικών στελεχών της επιχείρησής των, ιδίως δε εκείνου ή εκείνων που θα έχουν την ευθύνη της παροχής των υπηρεσιών·
 - β) κατάλογο των κυριότερων υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί κατά τα τρία τελευταία έτη, όπου εμφανίζεται η αξία, η ημερομηνία παροχής και οι αποδέκτες τους, δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς:
 - εάν πρόκειται για αναθέτουσες αρχές, ως αποδεικτικά στοιχεία υποβάλλονται πιστοποιητικά συντάσσόμενα ή θεωρούμενα από την αρμόδια αρχή,
 - εάν πρόκειται για ιδιωτικούς αγοραστές, τα πιστοποιητικά συντάσσονται από τον αγοραστή, αλλιώς, γίνεται δεκτή μια απλή δήλωση του παρέχοντος υπηρεσία·
 - γ) κατάλογο του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών, είτε ανήκουν άμεσα είτε όχι στην επιχείρηση του παρέχοντος υπηρεσίες, ιδίως δε εκείνων που είναι επιφορτισμένοι με τους ποιοτικούς ελέγχους·
 - δ) δήλωση σχετικά με τον ετήσιο μέσον όρο του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού και αναλογία του διεθυντικού προσωπικού της επιχείρησης του παρέχοντος υπηρεσίες κατά τα τρία τελευταία έτη·
 - ε) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που θα διαθέσει ο παρέχων υπηρεσίες για την εκτέλεση της σύμβασης·
 - στ) περιγραφή των μέτρων που λαμβάνει ο παρέχων υπηρεσίες για να εξασφαλίζει την ποιότητα, καθώς και περιγραφή των μέσων μελέτης και έρευνας της επιχείρησής του·
 - ζ) εάν οι ζητούμενες υπηρεσίες είναι σύνθετες ή πρέπει κατ' εξαίρεση, να ανταποκρίνονται σε κάποιον ιδιαίτερο σκοπό, δελτίο ελέγχου εκδιδόμενο από την αναθέτουσα αρχή ή, για λογαριασμό της, από αρμόδιο επίσημο οργανισμό της χώρας όπου εδρεύει ο παρέχων

υπηρεσίες, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του οργανισμού αυτού· ο εν λόγω έλεγχος αφορά τις τεχνικές δυνατότητες και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που διαθέτει ο παρέχων υπηρεσίες καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει για τον έλεγχο της ποιότητας·

η) αναφορά του τμήματος της σύμβασης που ο παρέχων υπηρεσίες προτίθεται ενδεχομένως να αναθέσει υπεργολαβικά σε τρίτους.

3. Η αναθέτουσα αρχή, προσδιορίζει στην προκήρυξη ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ποια αποδεκτικά στοιχεία επιθυμεί να της υποβληθούν.

4. Η έκταση των πληροφοριών οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 31 και στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου δεν πρέπει να υπερβαίνει το αντικείμενο της σύμβασης, οι δε αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν υπόψη τους τα νόμιμα συμφέροντα των παρεχόντων υπηρεσίες όσον αφορά την προστασία των τεχνικών και εμπορικών μυστικών τους.

Άρθρο 33

Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτήσουν την υποβολή πιστοποιητικών συντασσόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των παρεχόντων υπηρεσίες ορισμένων προτύπων ποιοτικής εγγύησης, πρέπει να γίνεται παραπομπή σε συστήματα ποιοτικής εξασφάλισης βασισμένα στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων EN 29 000, και πιστοποιούμενα από οργανισμούς που ακολουθούν τη σειρά ευρωπαϊκών προτύπων EN 45 000. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες στα άλλα κράτη μέλη. Επίσης, αποδέχονται και άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα ποιοτικής εγγύησης εκ μέρους των παρεχόντων υπηρεσίες οσάκις αυτοί δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν πιστοποιητικά όπως τα προαναφερόμενα, ή να τα εξασφαλίσουν μέσα στις ταχθείσες προθεσμίες.

Άρθρο 34

Στα πλαίσια των άρθρων 29 έως 32 οι αναθέτουσες αρχές είναι δυνατόν να καλέσουν τους παρέχοντες υπηρεσίες να συμπληρώσουν τα υποβληθέντα έγγραφα και πιστοποιητικά ή να τα αποσαφηνίσουν.

Άρθρο 35

1. Τα κράτη μέλη που διαθέτουν επίσημους πίνακες εγκεκριμένων παρεχόντων υπηρεσίες, οφείλουν να τους προσαρμόσουν στις διατάξεις του άρθρου 29 στοιχεία α) έως δ) και ζ) και των άρθρων 30, 31 και 32.

2. Οι παρέχοντες υπηρεσίες που είναι εγγεγραμμένοι στους επίσημους πίνακες μπορούν, για την εκάστοτε σύμβαση, να υποβάλλουν στην αναθέτουσα αρχή πιστοποιητικό εγγραφής

εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή. Το πιστοποιητικό αυτό μνημονεύει τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή στον πίνακα καθώς και τη σχετική κατάταξη.

3. Η εγγραφή των παρεχόντων υπηρεσίες στους επίσημους πίνακες, πιστοποιούμενη από τους αρμόδιους φορείς, συνιστά για τις αναθέτουσες αρχές των άλλων κρατών μελών τεκμήριο καταλληλότητας για την παροχή υπηρεσιών που αντιστοιχούν στην κατάταξη του παρέχοντος υπηρεσίες μόνο σε σχέση με το άρθρο 29 στοιχεία α) έως δ) και ζ), το άρθρο 30, το άρθρο 31 στοιχεία β) και γ) και το άρθρο 32 στοιχείο α).

Οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή στους επίσημους πίνακες δεν είναι δυνατόν να τεθούν υπό αμφισβήτηση. Όσον αφορά, πάντως, την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλειας, μπορεί να ζητηθεί, για κάθε σύμβαση, πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε εγγεγραμμένο παρέχοντα υπηρεσίες.

Οι αναθέτουσες αρχές των άλλων κρατών μελών εφαρμόζουν τις προηγούμενες διατάξεις μόνο προς όφελος των παρεχόντων υπηρεσίες που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος που έχει καταρτίσει τον επίσημο πίνακα.

4. Για την ενδεχόμενη εγγραφή των παρεχόντων υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών σε επίσημο πίνακα δεν μπορούν να απαιτούνται άλλες αποδείξεις και δηλώσεις εκτός από εκείνες που ζητούνται από τους παρέχοντες υπηρεσίες του κράτους μέλους και οπωσδήποτε, όχι άλλες από εκείνες που προβλέπονται στα άρθρα 29 έως 33.

5. Τα κράτη μέλη που διαθέτουν επίσημους πίνακες οφείλουν να ανακοινώσουν στα λοιπά κράτη μέλη τη διεύθυνση του οργανισμού στον οποίο μπορούν να υποβληθούν αιτήσεις εγγραφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Κριτήρια σύναψης των συμβάσεων

Άρθρο 36

1. Με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που διέπουν την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, τα κριτήρια βάσει των οποίων οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τις συμβάσεις μπορεί να είναι:

α) όταν η σύμβαση ανατίθεται στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, διάφορα μεταβλητά κριτήρια που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση: π.χ., η ποιότητα, τα τεχνικά πλεονεκτήματα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, η τεχνική υποστήριξη και εξυπηρέτηση, μετά την πώληση, η ημερομηνία παράδοσης και η προσθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης, η τιμή ή

β) απλώς η χαμηλότερη τιμή.

2. Όταν η σύμβαση πρόκειται να ανατεθεί στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η αναθέτουσα

αρχή δηλώνει στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού τα κριτήρια βάσει των οποίων πρόκειται να αναθέσει τη σύμβαση και των οποίων προβλέπει την εφαρμογή, ει δυνατόν, σε φθίνουσα τάξη ανάλογα με τη σημασία που τους προσδίδεται.

Άρθρο 37

1. Εάν, για μια δεδομένη σύμβαση, οι προσφορές φαίνονται ανωμάλως χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενό της, η αναθέτουσα αρχή, πριν απορρίψει τις προσφορές αυτές, ζητά εγγράφως διευκρινίσεις για τη σύνθεση της προσφοράς, τις οποίες κρίνει σκόπιμες και εξακριβώνει αυτή τη σύνθεση λαμβάνοντας υπόψη τις δοθείσες διευκρινίσεις.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει υπόψη επεξηγήσεις που αφορούν την οικονομία της μεθόδου παροχής υπηρεσίας ή τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες υπό τις οποίες ο προσφέρων θα παράσχει την υπηρεσία ή την πρωτοτυπία του σχεδίου που προτείνει ο προσφέρων.

Εάν τα έγγραφα του συνδέονται με τη σύμβαση προβλέπουν τη σύναψή της στον υποβάλλοντα τη χαμηλότερη προσφορά, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την απόρριψη των προσφορών τις οποίες θεωρεί υπερβολικά χαμηλές.

ΤΙΤΛΟΣ VII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 38

Ο καθορισμός των προθεσμιών γίνεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1971 περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (1).

Άρθρο 39

1. Για να καταστεί δυνατή η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή στατιστική έκθεση σχετικά με τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που έχουν συνάψει οι αναθέτουσες αρχές, το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 1995 για το προηγούμενο έτος και στη συνέχεια την 31η Οκτωβρίου κάθε δεύτερου έτους.

2. Τα κράτη μέλη διευκρινίζουν τουλάχιστον τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που συνάφθηκαν από κάθε αναθέτουσα αρχή ή κατηγορία αρχών καθ' υπέρβαση του ορίου διακρίνοντας, στο μέτρο του δυνατού, κατά διαδικασία τις κατηγορίες των υπηρεσιών και την εθνικότητα του παρέχοντα υπηρεσίες στον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση, στην περίπτωση δε των διαδικασιών με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τις υποδιαίρεσεις του άρθρου 12, αναφέρουν τον

αριθμό και την αξία των συμβάσεων που έχουν συναφθεί σε κάθε κράτος μέλος και σε τρίτες χώρες.

3. Η Επιτροπή προσδιορίζει τη φύση κάθε στατιστικής πληροφορίας που απαιτείται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, βάσει της διαδικασίας του άρθρου 40 παράγραφος 3.

Άρθρο 40

1. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικουρείται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Δημοσίων Συμβάσεων, η οποία έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ.

2. Όσον αφορά τις συμβάσεις τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που υπάγονται στην κατηγορία 5 του παραρτήματος Ι Α, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικουρείται επίσης από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμβάσεων Τηλεπικοινωνιών, η οποία έχει συσταθεί με την οδηγία 90/531/ΕΟΚ.

3. Όταν γίνεται αναφορά στη διαδικασία της παρούσας παραγράφου, ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προσθεσία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επίσης κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τη γνώμη της επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

4. Οι επιτροπές των παραγράφων 1 και 2 εξετάζουν, μετά από πρωτοβουλία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή αίτημα ενός κράτους μέλους, κάθε ζήτημα που έχει σχέση με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 41

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διαταξέων για την εφαρμογή των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (2), αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, έτσι ώστε, όσον αφορά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 71/305/ΕΟΚ, 77/62/ΕΟΚ και 92/50/ΕΟΚ (*), οι αποφάσεις των αναθετουσών αρχών να υπόκεινται στην άσκηση αποτελεσματικών και, ιδίως, όσο το δυνατόν ταχύτερων προσφυγών, σύμφωνα με τους όρους που

(1) ΕΕ αριθ. L 124 της 8. 6. 1971, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. L 395 της 30. 12. 1989, σ. 33.

τίθενται στα ακόλουθα άρθρα καθώς και, ιδίως, στο άρθρο 2 παράγραφος 7, στην περίπτωση όπου οι αποφάσεις αυτές παραβιάζουν την κοινοτική νομοθεσία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ή τους εθνικούς κανόνες που θέτουν σε εφαρμογή την κοινοτική νομοθεσία.

(*) ΕΕ αριθ. L 209 της 24. 7. 1992, σ. 1.»

Άρθρο 42

1. Στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 77/62/ΕΟΚ, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) η αξία των κατώτατων ορίων σε εθνικό νόμισμα καθώς και το κατώτατο όριο που καθορίζεται από τη συμφωνία GATT και εκφράζεται σε Ecu αναθεωρούνται, καταρχήν, κάθε δύο έτη με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1988. Ο υπολογισμός αυτών των αξιών βασίζεται στη μέση ημερήσια τιμή αυτών των νομισμάτων εκφραζόμενη σε Ecu και της Ecu εκφραζόμενης σε ειδικά τραβητικά δικαιώματα, κατά τη διάρκεια χρονικής περιόδου 24 μηνών που λήγει τη τελευταία ημέρα του Αυγούστου που προηγείται της αναθεώρησης η οποία ισχύει από 1ης Ιανουαρίου. Οι αξίες αυτές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* τις πρώτες ημέρες του Νοεμβρίου.»

2. Στο άρθρο 4α της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. α) Οι τιμές του κατωτάτου ορίου στα εθνικά νομίσματα αναθεωρούνται καταρχήν κάθε δύο έτη και ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 1992. Οι τιμές αυτές υπολογίζονται με βάση τη μέση ημερήσια τιμή σε Ecu των εν λόγω νομισμάτων κατά το διάστημα των 24 μηνών που λήγει την τελευταία ημέρα του Αυγούστου που προηγείται της αναθεώρησης η οποία ισχύει από την 1η Ιανουαρίου. Οι τιμές αυτές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* τις πρώτες ημέρες του Νοεμβρίου»

β) η μέθοδος υπολογισμού που αναφέρεται στο στοιχείο α) θα επανεξετασθεί, στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις Συμβάσεις,

και με πρόταση της Επιτροπής, κατ' αρχήν δύο έτη μετά την πρώτη εφαρμογή της.»

Άρθρο 43

Το αργότερο τρία έτη μετά την λήξη της προθεσμίας για συμμόρφωση των κρατών μελών με την παρούσα οδηγία, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τις επιτροπές που αναφέρονται στο άρθρο 40 παράγραφοι 1 και 2, επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασής της στην παροχή των υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα I A καθώς και στις διατάξεις που αφορούν τα τεχνικά πρότυπα. Ειδικότερα αξιολογεί τις προοπτικές πλήρους εφαρμογής της οδηγίας στην παροχή των άλλων υπηρεσιών που απαριθμούνται στο παράρτημα I B, καθώς και την επίδραση της παροχής υπηρεσιών με ιδίους πόρους στο πραγματικό άνοιγμα των αγορών σε αυτόν τον τομέα. Υποβάλλει τις αναγκαίες προτάσεις για την ανάλογη προσαρμογή της οδηγίας.

Άρθρο 44

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν την 1η Ιουλίου 1993. Πληροφορούν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι διατάξεις αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από σχετική αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα κείμενα των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 45

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 18 Ιουνίου 1992.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Vitor MARTINS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Α

Υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 8

Κατηγορία	Υπηρεσίες	Αριθμός αναφοράς CPC
1.	Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευών	6112, 6122, 633, 886
2.	Υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών ⁽¹⁾ , συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών με θωρακισμένα οχήματα και των υπηρεσιών ταχείας αποστολής εγγράφων ή μικροδεμάτων (courtier services) εξαιρουμένης της μεταφοράς ταχυδρομικής αλληλογραφίας	712 (πλην 71235, 7512, 87304)
3.	Υπηρεσίες επιβατικών και εμπορευματικών εναέριων μεταφορών, εξαιρουμένης της μεταφοράς ταχυδρομικής αλληλογραφίας	73 (πλην 7321)
4.	Χερσαία και αεροπορική μεταφορά ταχυδρομικής αλληλογραφίας ⁽¹⁾	71235, 7321
5.	Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες ⁽²⁾	752
6.	Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες α) υπηρεσίες ασφαλίσεων β) τραπεζικές και επενδυτικές υπηρεσίες ⁽³⁾	ex 81, 812, 814
7.	Υπηρεσίες πληροφορικής και συναφείς υπηρεσίες	84
8.	Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης ⁽⁴⁾	85
9.	Υπηρεσίες λογιστικής, λογιστικού ελέγχου και τήρησης λογιστικών βιβλίων	862
10.	Υπηρεσίες έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων	864
11.	Υπηρεσίες παροχής συμβουλών διοίκησης επιχειρήσεων ⁽⁵⁾ και συναφείς υπηρεσίες	865, 866
12.	Υπηρεσίες αρχιτέκτονα' υπηρεσίες μηχανικού και ολοκληρωμένες υπηρεσίες μηχανικού' υπηρεσίες πολεοδομικού σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής τοπίου' συναφείς υπηρεσίες παροχής επιστημονικών και τεχνικών συμβουλών' υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων	867
13.	Διαφημιστικές υπηρεσίες	871
14.	Υπηρεσίες καθαρισμού κτιρίων και διαχείρισης ακινήτων	874 82201 έως 82206
15.	Υπηρεσίες εκδόσεων και εκτυπώσεων, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης	88442
16.	Αποχετεύσεις και διάθεση απορριμμάτων' εγκαταστάσεις υγιεινής και συναφείς υπηρεσίες	94

(1) Πλην των υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών, υπαγομένων στην κατηγορία 18.

(2) Πλην των υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας, τηλετυπίας, ραδιοτηλεφωνίας, τηλεϊσοποίησης και των υπηρεσιών μέσω δορυφόρου.

(3) Πλην των συμβάσεων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών έκδοσης, αγοράς, πώλησης και μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, και των υπηρεσιών που παρέχουν οι κεντρικές τράπεζες.

(4) Πλην των συμβάσεων υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης εφόσον δεν υπάγονται στις συμβάσεις E&A των οποίων τα αποτελέσματα ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή για ίδια χρήση κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της, στο βαθμό που για την υπηρεσία παρέχεται πλήρης αμοιβή από την αναθέτουσα αρχή.

(5) Εκτός των υπηρεσιών διαιτησίας και συνδιαλλαγής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 Β

Υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 9

Κατηγορία	Υπηρεσίες	Αριθμός αναφοράς CPC
17.	Υπηρεσίες ξενοδοχειακές και εστίασης	64
18.	Υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών	711
19.	Υπηρεσίες πλωτών μεταφορών	72
20.	Υπηρεσίες βοηθητικών μεταφορών και μεταφορών υποστήριξης	74
21.	Νομικές υπηρεσίες	861
22.	Υπηρεσίες εξεύρεσης και τοποθέτησης προσωπικού	872
23.	Υπηρεσίες ερευνών και ασφαλείας (πλην των υπηρεσιών θωρακισμένων αυτοκινήτων)	873 (πλην 87304)
24.	Υπηρεσίες εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης	92
25.	Υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας	93
26.	Υπηρεσίες αναψυχής, πολιτιστικές και αθλητικές	96
27.	Λοιπές υπηρεσίες	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Ορισμός ορισμένων τεχνικών προδιαγραφών

Κατά την έννοια τη παρούσας οδηγίας:

1. Ως *τεχνικές προδιαγραφές*: νοούνται όλες οι τεχνικές απαιτήσεις που περιέχονται ιδίως στις συγγραφές υποχρεώσεων και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά μιας υπηρεσίας, ενός υλικού, ενός προϊόντος ή μιας προμήθειας ειδών, και οι οποίες επιτρέπουν τον αντικειμενικό προσδιορισμό μιας εργασίας, ενός υλικού, ενός προϊόντος ή μιας προμήθειας ειδών, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στη χρήση για την οποία προορίζονται από την αναθέτουσα αρχή. Οι απαιτήσεις αυτές συμπεριλαμβάνουν τα επίπεδα ποιότητας και απόδοσης, την ασφάλεια, τις διαστάσεις, καθώς και τις απαιτήσεις που ισχύουν για το υλικό, το προϊόν ή την προμήθεια ειδών όσον αφορά την εξασφάλιση της ποιότητας, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και τις ετικέτες. Περιλαμβάνουν επίσης τους κανόνες μελέτης και προμέτρησης, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής των έργων, καθώς και τις κατασκευαστικές τεχνικές και μεθόδους και κάθε άλλο όρο τεχνικού χαρακτήρα που η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να καθορίσει, μέσω γενικών ή ειδικών κανονιστικών διατάξεων, σχετικά με τα ολοκληρωμένα έργα καθώς και με τα υλικά ή τα στοιχεία που αποτελούν τα έργα αυτά.
2. Ως *πρότυπα*: νοούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που έχουν εγκριθεί από κάποιον αναγνωρισμένο οργανισμό κανονιστικών αρμοδιοτήτων, με σκοπό την επαναλαμβανόμενη ή συνεχή εφαρμογή, η οποία όμως κατ' αρχήν δεν είναι υποχρεωτική.
3. Ως *ευρωπαϊκά πρότυπα*: νοούνται τα πρότυπα που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) ως «Ευρωπαϊκά Πρότυπα (EN)» ή ως «Κείμενα Εναρμόνισης (HD)», σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες των οργανισμών αυτών, ή από το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI) ως «Ευρωπαϊκά Τηλεπικοινωνιακά Πρότυπα (ETS)».
4. Ως *ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση*: νοείται η ευνοϊκή τεχνική εκτίμηση της καταλληλότητας ενός προϊόντος για χρήση, με γνώμονα την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων για τις κατασκευές και με βάση τα εγγενή χαρακτηριστικά του προϊόντος και τους τιθέμενους όρους εφαρμογής και χρήσης του. Μια ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση χορηγείται από τον οργανισμό που είναι αναγνωρισμένος για τον σκοπό αυτόν από το εκάστοτε κράτος μέλος.
5. Ως *κοινή τεχνική προδιαγραφή*: νοείται η τεχνική προδιαγραφή που έχει εκπονηθεί σύμφωνα με διαδικασία αναγνωρισμένη από τα κράτη μέλη και έχει δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
6. Ως *ουσιώδεις απαιτήσεις*: νοούνται οι απαιτήσεις, σχετικά με την ασφάλεια, την υγεία και ορισμένους άλλους τομείς γενικού συμφέροντος, στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται τα έργα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Υποδείγματα προκήρυξεων συμβάσεων

Α. Προκαταρκτική ενημέρωση

1. Επωνυμία, ταχυδρομική και τηλεγραφική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλετύπου και τηλεμοιότητας της αναθέτουσας αρχής, και, εάν διαφέρουν, της υπηρεσίας από την οποία μπορούν να ληφθούν πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία.
2. Σύνολο των συμβάσεων που πρόκειται να συναφθούν για καθεμία από τις κατηγορίες υπηρεσιών του παραρτήματος Ι Α.
3. Προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης των διαδικασιών σύναψης, κατά κατηγορία.
4. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
5. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.
6. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Β. Ανοικτή διαδικασία

1. Επωνυμία, ταχυδρομική και τηλεγραφική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλετύπου και τηλεμοιότητας της αναθέτουσας αρχής.
2. Κατηγορία και περιγραφή των υπηρεσιών. Ταξινόμηση CPC.
3. Τόπος παροχής.
4. α) Διευκρίνιση του αν η ανάθεση της παροχής των υπηρεσιών επιφυλάσσεται, με νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη
β) αναφορά αυτών των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων
γ) διευκρίνιση του αν τα νομικά πρόσωπα θα πρέπει να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των στελεχών που θα είναι υπεύθυνα για την παροχή των υπηρεσιών.
5. Διευκρίνιση του αν οι υποψήφιοι για την προσφορά της υπηρεσίας μπορούν να υποβάλουν προσφορά για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών.
6. Απαγόρευση εναλλακτικών προσφορών.
7. Διάρκεια της σύμβασης ή προθεσμία ολοκλήρωσης της παροχής των υπηρεσιών.
8. α) Επωνυμία και διεύθυνση της υπηρεσίας από την οποία διατίθενται τα έγγραφα στοιχεία του διαγωνισμού
β) προθεσμία υποβολής των σχετικών αιτήσεων
γ) ενδεχομένως, αναφορά του ύψους και του τρόπου καταβολής του ποσού που απαιτείται ως αντίτιμο των εν λόγω εγγράφων στοιχείων.
9. α) Πρόσωπα που επιτρέπεται να παραστούν στην αποσφράγιση των προσφορών
β) ημερομηνία, ώρα και τόπος της αποσφράγισης.
10. Ενδεχομένως, απαιτούμενες εγγυήσεις.
11. Βασικοί τρόποι χρηματοδότησης και πληρωμών ή/και αναφορά των σχετικών διατάξεων.
12. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία που θα παράσχει τις υπηρεσίες, εφόσον ανατεθεί η σύμβαση στους προς τούτο υποψηφίους.
13. Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του κάθε υποψηφίου προς παροχή υπηρεσίας, καθώς και στοιχεία και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των όρων οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει κατ' ελάχιστον να πληρούν οι υποψήφιοι.

14. Περίοδος κατά την οποία ο κάθε υποψήφιος δεσμεύεται από την προσφορά του.
15. Κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνει η σύναψη της σύμβασης και κατά το δυνατόν αξιολόγησή τους. Τα κριτήρια, πέρα από εκείνο της χαμηλότερης προσφοράς, αναφέρονται εφόσον δεν περιέχονται στη συγγραφή υποχρεώσεων.
16. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
17. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.
18. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Γ. Κλειστή διαδικασία

1. Επωνυμία, ταχυδρομική και τηλεγραφική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλετύπου και τηλεμοιτύπου της αναθέτουσας αρχής.
2. Κατηγορία και περιγραφή των υπηρεσιών. Ταξινόμηση CPC.
3. Τόπος παροχής.
4. α) Διευκρίνιση του αν η ανάθεση της παροχής των υπηρεσιών επιφυλάσσεται, με νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη
β) αναφορά αυτών των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων
γ) διευκρίνιση του αν τα νομικά πρόσωπα θα πρέπει να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των στελεχών που θα είναι υπεύθυνα για την παροχή των υπηρεσιών.
5. Διευκρίνιση του αν οι υποψήφιοι για παροχή υπηρεσιών μπορούν να υποβάλουν προσφορά για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών.
6. Αριθμός ή όρια του αριθμού των υποψηφίων που πρόκειται να προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά.
7. Ενδεχομένως, απαγόρευση των εναλλακτικών προσφορών.
8. Διάρκεια της σύμβασης ή προθεσμία ολοκλήρωσης της παροχής των υπηρεσιών.
9. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία των προσφερόντων τις υπηρεσίες, εφόσον τους ανατεθεί ή σύμβαση.
10. α) Ενδεχομένως, αιτιολόγηση της χρήσης της επισπευσμένης διαδικασίας
β) ημερομηνία λήξης της παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής
γ) διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν
δ) γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν.
11. Ημερομηνία λήξης της αποστολής των προσκλήσεων για υποβολή προσφοράς.
12. Ενδεχομένως, τυχόν απαιτούμενες εγγυήσεις.
13. Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του κάθε προσφέροντος, καθώς και στοιχεία και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των όρων οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει κατ' ελάχιστον να πληρούν οι προσφέροντες.
14. Κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνει η σύναψη της σύμβασης και, κατά το δυνατόν αξιολόγησή τους, εφόσον αυτά δεν αναφέρονται στην πρόσκληση υποβολής των προσφορών.
15. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
16. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.
17. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Δ. Διαδικασία με διαπραγμάτευση

1. Επωνυμία, ταχυδρομική και τηλεγραφική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλετύπου και τηλεμοιτύπου της αναθέτουσας αρχής.
2. Κατηγορία και περιγραφή των υπηρεσιών. Ταξινόμηση CPC.
3. Τόπος παροχής.
4. α) Διευκρίνιση του αν η ανάθεση της παροχής των υπηρεσιών επιφυλάσσεται, με νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη·
β) αναφορά αυτών των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων·
γ) διευκρίνιση του αν τα νομικά πρόσωπα θα πρέπει να δηλώσουν τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των στελεχών που θα είναι υπεύθυνα για την παροχή των υπηρεσιών.
5. Διευκρίνιση του αν οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλουν προσφορά για μέρος των ζητούμενων υπηρεσιών.
6. Αριθμός ή όρια του αριθμού των υποψηφίων που πρόκειται να προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά.
7. Ενδεχομένως, απαγόρευση των εναλλακτικών προσφορών.
8. Διάρκεια της σύμβασης ή προθεσμία ολοκλήρωσης της παροχής των υπηρεσιών.
9. Ενδεχομένως, νομική μορφή την οποία θα πρέπει να περιβληθεί μια κοινοπραξία των προσφερόντων, εφόσον τους ανατεθεί ή σύμβαση.
10. α) Ενδεχομένως, αιτιολόγηση της χρήσης της επισπευσμένης διαδικασίας·
β) ημερομηνία λήξης της παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής·
γ) διεύθυνση στην οποία πρέπει να διαβιβασθούν·
δ) γλώσσα ή γλώσσες στις οποίες πρέπει να συνταχθούν.
11. Ενδεχομένως, τυχόν απαιτούμενες εγγυήσεις.
12. Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του παρέχοντος υπηρεσίες, καθώς και στοιχεία και διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των όρων οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα που πρέπει κατ' ελάχιστον να πληρούν οι προσφέροντες.
13. Ενδεχομένως, επωνυμία και διεύθυνση των προσφερόντων που έχουν ήδη επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή.
14. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
15. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.
16. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
17. Ημερομηνία των προηγούμενων δημοσιεύσεων στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ε. Σύναψη συμβάσεων

1. Επωνυμία και διεύθυνση της αναθέτουσας αρχής.
2. Επιλεγείς τρόπος σύναψης της σύμβασης· στην περίπτωση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, αιτιολόγηση της επιλογής αυτής (άρθρο 11 παράγραφος 3).
3. Κατηγορία και περιγραφή των υπηρεσιών. Ταξινόμηση CPC.
4. Ημερομηνία σύναψης της σύμβασης.

5. Κριτήρια σύναψης της σύμβασης.
6. Αριθμός των παραληφθεισών προσφορών.
7. Επωνυμία και διεύθυνση του προσφέροντος (ή των προσφερόντων).
8. Τιμή ή ψαλίδα τιμών (ελάχιστη/μέγιστη).
9. Ενδεχομενώς, αξία και ποσοστό του τμήματος της σύμβασης που ενδέχεται να δοθούν ως υπεργολαβία σε τρίτους.
10. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
11. Ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης του διαγωνισμού στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.
12. Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης.
13. Ημερομηνία παραλαβής της παρούσας προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
14. Στην περίπτωση συμβάσεων για υπηρεσίες απαριθμούμενες στο παράρτημα I Β, συγκατάθεση της αναθέτουσας αρχής για τη δημοσίευση της προκήρυξης (άρθρο 16 παράγραφος 3).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV**A. Προκήρυξεις διαγωνισμών μελετών**

1. Επωνυμία, ταχυδρομική και τηλεγραφική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλετύπου και τηλεομοιοτύπου της αναθέτουσας αρχής και της υπηρεσίας από την οποία διατίθενται τα έγγραφα στοιχεία του διαγωνισμού.
2. Περιγραφή του αντικειμένου της μελέτης.
3. Τύπος της διαδικασίας του διαγωνισμού: ανοικτή ή κλειστή.
4. Στην περίπτωση της ανοικτής διαδικασίας: ημερομηνία λήξης της υποβολής των μελετών.
5. Στην περίπτωση της κλειστής διαδικασίας:
 - α) επιτρεπόμενος αριθμός συμμετεχόντων
 - β) ενδεχομένως, επωνυμία των ήδη επιλεγμένων συμμετεχόντων
 - γ) κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων
 - δ) ημερομηνία λήξης της παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής.
6. Ενδεχομένως, διευκρίνιση του αν η συμμετοχή επιφυλάσσεται μόνο σε μια συγκεκριμένη επαγγελματική τάξη.
7. Κριτήρια αξιολόγησης των μελετών.
8. Ενδεχομένως, ονόματα των επιλεγέντων μελών της κριτικής επιτροπής.
9. Διευκρίνιση του αν η απόφαση της κριτικής επιτροπής είναι δεσμευτική για την αναθέτουσα αρχή.
10. Ενδεχομένως, αριθμός και ύψος των προς απονομή βραβείων.
11. Ενδεχομένως, λεπτομερή στοιχεία των πληρωμών προς όλους τους συμμετέχοντες.
12. Διευκρίνιση του αν οι βραβεύόμενοι έχουν δικαιώματα στην ανάθεση τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων.
13. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
14. Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης.
15. Ημερομηνία παραλαβής της προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

B. Αποτελέσματα διαγωνισμών μελετών

1. Επωνυμία, ταχυδρομική και τηλεγραφική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου, τηλετύπου και τηλεομοιοτύπου της αναθέτουσας αρχής.
2. Περιγραφή του αντικειμένου της μελέτης.
3. Συνολικός αριθμός συμμετασχόντων.
4. Αριθμός αλλοδαπών συμμετασχόντων.
5. Νικητής ή νικητές του διαγωνισμού.
6. Ενδεχομένως, απονεμηθέντα βραβεία.
7. Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.
8. Αναφορά των στοιχείων της αντίστοιχης προκήρυξης του διαγωνισμού μελετών.
9. Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης.
10. Ημερομηνία παραλαβής της παρούσας προκήρυξης από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.